

УДК 338.48-44(1-87)(477):341.31

Бойко М.І.

студент гр. МТБ-11д(м)

Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету

м. Вінниця, Україна

наук. кер. – к.геогр.н., доцент Кізюн А.Г.

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ: ВПЛИВ ВІЙНИ

Туризм є однією з основних галузей економіки України. З розвитком країни одночасно розвивається транспортна інфраструктура, покращуються навколишні та екологічні умови поблизу туристичних підприємств і зон відпочинку, міст та громадської інфраструктури. Однак на туристичний ринок легко впливають кризи з різних джерел, такі як стихійні лиха, епідемії, соціально-економічні та політичні кризи, військові конфлікти, що призводить до внутрішньої нестабільності. Цей факт підтверджує ситуація в українській

туристичній галузі, яка з початком тотальної війни пережила справжній колапс. Зокрема, велика кількість туристичних компаній закрили або перепрофілювали свою діяльність, а готелі, санаторії та туристичні бази приймають біженців з окупованих територій. Ситуацію ускладнює заборона польотів над Україною.

У той час як військові операції та обмежувальні заходи тривають у багатьох частинах нашої країни, туризм продовжує працювати в безпечних зонах, вільних від активних бойових дій. Проте, туристична діяльність під час війни має певні особливості.

Відповідно до сучасних реалій державна політика у сфері туризму в Україні повинна реалізовуватися в умовах реформування та появи нових загроз і негативних зовнішніх факторів. Їхні дії важко передбачити і скорегувати, але вони можуть бути реалізовані, особливо в процесі вдосконалення правової бази цієї реформи, яка є стратегічною [2].

Повномасштабна війна росії проти України, яка почалася 24 лютого 2022 року, є ударом по міжнародному туризму в Україні, оскільки під загрозою як в'їзний, так і виїзний туризм. Серед основних причин, що стримують розвиток в'їзного туризму, слід назвати:

- військові дії на території України, які становлять небезпеку не лише для туристів, але й для всього населення України, особливо в районах окупації та бойових дій;

- втрата значної частини туристичних атракцій (пам'яток історії, культури, архітектури, сакральних пам'яток, природних заповідників та лікувально-оздоровчих фондів) внаслідок розміщення та руйнування окупаційними військами об'єктів на цих територіях під час активних бойових дій;

- пошкодження інфраструктури в районах бойових дій;

- закриття повітряного простору для цивільної авіації;

- порушення матеріально-технічного забезпечення в межах України [1].

Оскільки Україна зазнає зовнішньої агресії, кількість поранених військовослужбовців та мирного населення продовжує зростати. Вони

потребують лікування, реабілітації та відновлення фізичного та/або психоемоційного стану. Розвиток оздоровчого туризму набуває все більшого значення в Україні на даному етапі та в майбутньому. Оздоровчий туризм може бути орієнтований як на внутрішніх туристів, так і на іноземців. Водночас нинішня реальність України така, що її туристичний потенціал переважно задовольняє потреби власних громадян, але не іноземців.

Серед основних заходів в частині розвитку внутрішнього та в'їзного туризму Матеріалів робочої групи «Відновлення та розбудова інфраструктури» Національної ради з відновлення України зазначаються:

- розробка маркетингової візійної стратегії туризму до 2032 року;
- інформаційна кампанія Ukraine NOW та Мандруй Україною (онлайн та офлайн);
- проведення низки заходів у готелях та туристичних об'єктах Європи з метою популяризації України через розкриття туристичного потенціалу на міжнародній арені та формування сталого бажання відвідати Україну після перемоги;
- підтримка інтересу до України через промоційні, туристичні, культурні заходи;
- створення безпекової стратегії для відновлення туристичних подорожей, збільшення кількості охоплених користувачів;
- реалізована маркетингова стратегія, регулярні промокампанії туристичних продуктів для цільових сегментів;
- виготовлення промоконтенту (відео, фото, графічні матеріали, рекламні тексти тощо) та розміщення реклами промо постів (соціальні мережі, телебачення, спеціалізовані інтернет майданчики, зовнішня реклама тощо);
- участь у міжнародних туристичних виставках, форумах тощо (в т.ч. членство у міжнародних профільних асоціаціях);
- створення інформаційного порталу та єдиного контенту для туристів, що цікавляться місцями активних бойових дій;

- створення мережі туристично-інформаційних центрів;
- створення національного конференц-бюро для залучення та підтримки великих міжнародних подій в Україні;
- проведення промотурів стежками пам'яті для іноземних, українських ЗМІ та лідерів думок;
- програми підтримки подорожей для дітей, молоді та літніх людей;
- проведення щорічних опитувань внутрішніх, в'їзних та виїзних туристів відповідно до рекомендацій UNWTO;
- отримання туристичної Big Data;
- впровадження стратегії промоції України на внутрішньому та зовнішньому ринку як безпечного туристичного напрямку;
- проведення масових подій національного та міжнародного рівня (фестивалів, концертів, спортивних заходів, конференцій, симпозіумів, форумів, виставок тощо) [3].

Одним із найважливіших завдань у туристичному секторі наразі є документування шкоди, завданої росією туристичним пам'яткам, і розробка стратегії відновлення українського туризму. В умовах євроінтеграції перед українським туризмом відкриваються нові перспективи розвитку та унікальні можливості для налагодження співпраці з країнами-членами ЄС та UNWTO [1].

Таким чином, після початку російсько-української війни у 2014 році розвиток індустрії міжнародного туризму в Україні зазнав негативного впливу, що призвело до скорочення майже вдвічі кількості в'їзних туристів. Проте повна війна росії проти України у 2022 році спричинила зупинку розвитку міжнародного туризму в Україні, що пов'язано переважно з факторами безпеки. Це, у свою чергу, призвело до скорочення надходження капіталу до державного бюджету для всіх підприємств, пов'язаних із туризмом.

Література:

1. Барвінок Н.В. Вплив війни на розвиток міжнародного туризму в Україні. *Проблеми раціонального використання соціально-економічного, еколого-*

енергетичного, нормативно-правового потенціалу України та її регіонів: матеріали міжн. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 1 трав. 2022 р.). Луцьк, 2022. С. 7-9. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/14770> (дата звернення: 25.10.2023).

2. Дворська І. Туристична галузь після війни: чи можлива реанімація та антикризове управління? *ЛІГА.net*, 2022. URL: <https://blog.liga.net/user/idvorskaya/article/44952> (дата звернення: 26.10.2023).

3. Лелюк О.В. Можливості післявоєнного відновлення галузі туризму в Україні. *Географія та туризм: матер. всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Харків, 28 лют.-1 бер. 2023 р.). Харків, 2023. С. 368-374. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/leljuk.htm (дата звернення: 28.10.2023).